

Asia: VN/9732/2019

STM065:00/2019 Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, työsopimuslain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Yleiset kommentit uudistuksesta ja esitysluonnokseen sisältyvistä ehdotuksista

- **yleiset huomiot ehdotetuista vanhempainpäiväraahajärjestelmän muutoksista**

Liitto arvostaa lapsilähtöisyyttä; jokainen lapsi saa saman määrän vanhempainvapaapäiviä, jotka lapsen vanhemmat voivat jakaa keskenään arjen tarpeiden mukaisesti. Lisäksi vapaapäiviä voi esityksen mukaan pitää lyhyempinä jaksoina kahden vuoden ajan, mikä tuo joustoa arkeen. Erityisen tärkeänä liitto pitää isäkiintiöiden kasvattamista. Tutkimusten mukaan isäkiintiöt ovat lisänneet muissa Pohjoismaissa isien käyttämien vanhempainvapaapäivien määrää. Suomalaiset isät käyttävät vain alle 10 % vanhempainvapaapäivistä, kun Ruotsissa luku on 25 % ja Islannissa yli 30 %. Tämä edistää vanhempien työn tasavertaista jakautumista. Sen on todettu vähentävän vanhempien eronneisuutta.

- **kommentit raskaus- ja erityisraskausrahaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista**

-

- **kommentit vanhempainrahaa koskevista ehdotuksista ja perusteluista**

Lakiuudistus laajentaisi edunsaajaryhmän vanhempiin, jotka eron jälkeen eivät enää asu lapsensa kanssa tai eivät vielä ole muuttaneet yhteen asumaan. Tämä tullee useimmissa tapauksissa tuovan yhden vanhemman perheiden arkeen myönteisen muutoksen. Ongelmakohta on kuitenkin se, miten käräjäoikeuden lapsen tapaamis päätökset tai viranomaisten vahvistamat vanhempain sopimukset sopivat vanhempainvapaaudistukseen. Vähintäänkin tämä pitää selvittää.

Vanhempainvapaan edellytyksenä on lapsen hoitotyön tekeminen. Jos lapsi on sijoitettu kodin ulkopuolelle, vanhempainraha maksetaan kunnalle. Entä jos etävanhemmalle ei ole myönnetty tapaamisoikeutta lapseensa nähden esimerkiksi lapsikaappausuhan vuoksi. Entä jos etävanhemmalle on asetettu lähestymiskielto ex-puolisoonsa ja/tai lapsiinsa nähden? Liiton mukaan perhevapaiden jakamisen lähi- ja etävanhemman välillä pitää tapahtua vanhempien yhteisellä sopimuksella. Kiistatapauksissa tulee käyttää vanhempien työnjakomääräystä. Se voidaan vahistaa sosiaalitoimessa, mikäli vanhemmat pääsevät asiasta yhteisymmärrykseen. Jos vanhemmat eivät pääse yhteisymmärrykseen, tuomioistuimella määrää kumpi vanhemmista asian hoitaa ja miten. Menettely on erovanhemmille ja yksinodottajille käytössä useissa muissakin vastaavissa tilanteissa. Toisena vaihtoehtona olisi rajata tämä uusi vanhempainrahakautteen oikeutettu kohderyhmä vanhempien eron jälkeen vuoroasuviin vanhempiin.

- **kommentit muita sairausvakuutuslakiin ehdotettuja muutoksia koskien**

-

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

- **kommentit ehdotetuista muutoksista ja niiden perusteluista lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annettuun lakiin**

-

Muita etuuslakeja koskevat muutosehdotukset

- **kommentit ehdotetuista muutoksista ja niiden perusteluista muihin etuuslakeihin**

-

Laki varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja koskevan lain muuttamisesta

- kommentit ehdotetuista muutoksista ja niiden perusteluista varhaiskasvatuslakiin ja varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annettuun lakiin

-

Laki työsopimuslain ja laki merimiesten työsopimuslain muuttamisesta

- kommentit ehdotetuista muutoksista ja niiden perusteluista työsopimuslakiin ja laki merimiesten työsopimuslakiin

-

Laki vuosilomalain ja laki merimiesten vuosilomalain muuttamisesta

- kommentit ehdotetuista muutoksista ja niiden perusteluista vuosilomalakiin ja merimiesten vuosilomalakiin

-

Liitelait (lakiehdotukset 18-29)

- kommentit ehdotetuista muutoksista ja niiden perusteluista liitelakeihin

-

Vaikutusten arviointi

- Taloudelliset vaikutukset

-

- Vaikutukset julkiseen talouteen

-

- Vaikutukset kotitalouksiin

-

- Vaikutukset yrityksiin

-

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

-

- **Muut yhteiskunnalliset vaikutukset**

-

- **Vaikutukset lapsiin ja perheisiin**

-

- **Vaikutukset sukupuolten tasa-arvoon**

-

- **Vaikutukset yhdenvertaisuuteen**

-

- **Vaikutukset työllisyyteen ja työelämään**

-

- **Onko jokin olennainen vaikutus jäänyt esityksessä arvioimatta tai liian vähälle arvioinnille? Jos on, niin mikä?**

-

Hallituksen esityksen toimeenpano ja seuranta

- **kommentit liittyen uudistuksen toimeenpanoon ja seurantaan**

-

Muut mahdolliset kommentit

-

Sairisalo Heljä
Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry